

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 23.7.2007
COM(2007) 439 definitief

2007/0152 (CNS)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot uitbreiding van de bepalingen van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. [...] tot de onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1) ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

- **Motivering en doel van het voorstel**

Dit voorstel is bedoeld ter vervanging van Verordening (EG) nr. 859/2003 en tot uitbreiding van de bepalingen van Verordening (EG) nr. 883/2004 en de bijbehorende toepassingsverordening tot de onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen

Met het oog op modernisering en vereenvoudiging is het nuttig en noodzakelijk de bestaande bepalingen die van toepassing zijn op deze onderdanen van derde landen over te nemen in een nieuwe tekst, ter vervanging van Verordening (EG) nr. 859/2003.

- **Algemene context**

Bij Verordening (EG) nr. 859/2003 is de toepassing van de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en van Verordening (EEG) nr. 574/72 uitgebreid tot de onderdanen van derde landen. Verordening (EEG) nr. 1408/71 is vereenvoudigd en gemoderniseerd bij Verordening (EG) nr. 883/2004, die van toepassing zal worden zodra de bijbehorende toepassingsverordening in werking treedt.

Het doel van dit voorstel is te verzekeren dat op de onderdanen van derde landen dezelfde regels voor de coördinatie van socialezekerheidsstelsels zullen worden toegepast als op Europese burgers, zodra Verordening (EG) nr. 883/2004 en de bijbehorende toepassingsverordening van toepassing worden.

- **Bestaande bepalingen op het door het voorstel bestreken gebied**

Verordening (EG) nr. 859/2003 van de Raad van 14 mei 2003.

Dit voorstel streeft dezelfde doelstellingen na als Verordening (EG) nr. 859/2003, namelijk uitbreiding van de werkingssfeer van de geldende communautaire bepalingen inzake de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels tot onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze communautaire bepalingen vallen.

- **Samenhang met andere beleidsgebieden en doelstellingen van de EU**

Dit voorstel is in overeenstemming met het beleid van de Unie inzake immigratie en integratie van de onderdanen van derde landen.

2) RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDE PARTIJEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Raadpleging van belanghebbende partijen**

Raadpleging van belanghebbende partijen was niet noodzakelijk aangezien dit voorstel in hoofdzaak een herschikking van Verordening (EG) nr. 859/2003 is.

- **Bijeenbrengen en benutten van deskundigheid**

Er behoefde geen beroep te worden gedaan op externe deskundigheid.

- **Effectbeoordeling**

Technisch gezien is de tekst van dit voorstel vrijwel identiek aan die van Verordening (EG) nr. 859/2003.

Het voorstel is noodzakelijk om een juridische brug te slaan tussen enerzijds de onderdanen van derde landen die legaal in de Gemeenschap verblijven en zich in een grensoverschrijdende situatie bevinden en anderzijds het gemoderniseerde systeem voor de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, zoals geregeld in Verordening (EG) nr. 883/2004 en de bijbehorende toepassingsverordening, die van toepassing zijn op communautaire onderdanen. Momenteel wordt deze brug geslagen door Verordening (EG) nr. 859/2003, in het kader van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en toepassingsverordening (EEG) nr. 574/72.

Dit voorstel betreft dus een essentiële aanvulling op de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, zowel in termen van gelijke behandeling en non-discriminatie van de onderdanen van derde landen als in termen van administratieve vereenvoudiging, beperking van administratiekosten en juridische helderheid voor alle betrokken partijen (nationale overheden, organen van de sociale zekerheid en verzekerden).

Het niet uitbreiden van de gemoderniseerde coördinatie tot de onderdanen van derde landen zou leiden tot ingewikkelde en moeilijk te regelen situaties en extra administratieve kosten. Het gevolg zou zijn dat de organen van de sociale zekerheid van de lidstaten uitsluitend op onderdanen van derde landen nog de oude coördinatieregels (de Verordeningen (EG) nrs. 1408/71 en 574/72) zouden blijven toepassen.

Gelet op de vorderingen met betrekking tot de toekomstige toepassingsverordening bij Verordening (EG) nr. 883/2004, is het van belang een zodanig tempo aan te houden dat alle nodige wetgevingsteksten vóór het van toepassing worden van de gemoderniseerde en vereenvoudigde coördinatie (begin 2009) tijdig aan de Raad en het Europees Parlement voorgelegd worden om de wetgevingsprocedure binnen die termijn te kunnen doorlopen. Het doel is te voorkomen dat wanneer Verordening (EG) nr. 883/2004 van toepassing wordt de lidstaten en hun socialezekerheidsorganen nog steeds verplicht zijn de Verordeningen (EG) nr. 1408/71 en nr. 574/72 toe te passen op de onderdanen van derde landen, terwijl zij de bepalingen van Verordening (EG) nr. 883/2004 moeten toepassen op onderdanen van lidstaten.

Het feit dat Verordening (EG) nr. 883/2004 ook van toepassing is op niet-werkenden (niet-actieven) zal geen wezenlijke extra belasting voor de lidstaten opleveren, om twee redenen:

- het aantal betrokken personen is gering, in verhouding tot de huidige situatie;
- voor de coördinatie van de rechten van deze personen geldt het beginsel dat de lidstaat van verblijf bevoegd is.

Een raming van het aantal personen dat onder deze uitbreiding van de werkingssfeer

van de bepalingen van Verordening (EG) nr. 883/2004 zou vallen, is bij gebrek aan gegevens niet mogelijk.

3) JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

- **Samenvatting van de voorgestelde maatregel**

Dit voorstel is bedoeld tot uitbreiding van de bepalingen van Verordening (EG) nr. 883/2004 met betrekking tot de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels tot onderdanen van derde landen die legaal in een lidstaat verblijven en alleen vanwege hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen.

Dit voorstel vervangt Verordening (EG) nr. 859/2003.

- **Rechtsgrondslag**

Artikel 63, punt 4, van het EG-Verdrag.

- **Subsidiariteitsbeginsel**

Het subsidiariteitsbeginsel is van toepassing voor zover het voorstel geen gebieden bestrijkt die onder de exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap vallen.

De doelstellingen van het voorstel kunnen om de volgende reden(en) niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt.

Artikel 63, punt 4, van het Verdrag bepaalt dat de Raad "maatregelen waarin de rechten en voorwaarden worden omschreven volgens welke onderdanen van derde landen die legaal in een lidstaat verblijven, in andere lidstaten mogen verblijven" dient goed te keuren. De coördinatie van de socialezekerheidsstelsels is onbetwistbaar een essentieel element in deze context. Die coördinatie is ook noodzakelijk om gelijke behandeling en non-discriminatie van onderdanen van derde landen die legaal op het grondgebied van de Europese Unie verblijven, te verzekeren.

Dit voorstel betreft grensoverschrijdende gevallen die lidstaten niet alleen kunnen regelen.

De doelstellingen van het voorstel kunnen om de volgende reden(en) beter door een optreden van de Gemeenschap worden verwezenlijkt.

De uitbreiding van de toepassing van de bepalingen inzake de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels heeft alleen op communautair niveau zin. Het doel is onderdanen van derde landen die legaal in de EU verblijven en die zich in een grensoverschrijdende situatie bevinden de voordelen van de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels van de lidstaten te garanderen. Deze communautaire actie moet ervoor zorgen dat alle onderdanen van derde landen die legaal in de EU verblijven op gelijke voet behandeld worden.

Door voor onderdanen van derde landen dezelfde coördinatieregels in te voeren als voor burgers van de EU, vereenvoudigt dit voorstel de coördinatie van de

socializekerheidsstelsels voor de lidstaten.

De doelstellingen van het voorstel kunnen om de volgende reden(en) beter door een optreden van de Gemeenschap worden verwezenlijkt.

De uitbreiding van de toepassing van de communautaire bepalingen inzake de coördinatie van de socializekerheidsstelsels tot onderdanen van derde landen die legaal in de EU verblijven, heeft alleen op communautair niveau zin. Het doel is de toepassing van deze bepalingen op de onderdanen van derde landen in alle lidstaten te garanderen.

Er bestaat geen kwantitatieve indicator aan de hand waarvan geraamd zou kunnen worden op hoeveel personen precies dit voorstel betrekking heeft.

Het voorstel is louter een coördinatiemaatregel, die alleen op communautair niveau kan worden vastgesteld. De lidstaten blijven verantwoordelijk voor de organisatie en financiering van hun eigen socializekerheidsstelsels.

Het voorstel is dus in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel.

- **Evenredigheidsbeginsel**

Het voorstel is om de volgende redenen in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel.

Het voorstel garandeert gelijke behandeling van onderdanen van derde landen ten opzichte van onderdanen van lidstaten op het terrein van de coördinatie van de socializekerheidsstelsels van de lidstaten. Het is gericht op vereenvoudiging en verduidelijking van de rechtsregels op dat terrein die van toepassing zijn op de eerstgenoemde categorie personen in de Gemeenschap.

Een verordening wordt het meest geschikte instrument geacht om dit doel te bereiken.

Het voorstel is er alleen op gericht de communautaire bepalingen inzake de coördinatie van socializekerheidsstelsels die van toepassing zijn op onderdanen van derde landen die legaal in de EU verblijven, in overeenstemming te brengen met de bepalingen die van toepassing zijn op onderdanen van lidstaten. De financiële en administratieve lasten die dit voorstel met zich brengt, zullen in redelijke verhouding blijven tot de hierboven genoemde doelstellingen. Omgekeerd zou wanneer deze aanpassing achterwege blijft een complexe administratieve situatie ontstaan die tot hogere administratiekosten voor de socializekerheidsorganen van de lidstaten zou leiden.

- **Keuze van instrumenten**

Voorgesteld instrument: verordening.

Andere instrumenten zouden om de volgende reden ongeschikt zijn:

Dit voorstel is gericht op vervanging van Verordening (EG) nr. 859/2003.

De keuze voor een coördinatieverordening als middel om de socialezekerheidsrechten van onderdanen van derde landen die legaal in de EU verblijven en die zich in een grensoverschrijdende situatie bevinden, is evenredig met het nagestreefde doel, zoals door de wetgever omschreven in artikel 63, punt 4, van het Verdrag.

4) GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting van de Gemeenschap.

5) AANVULLENDE INFORMATIE

- **Vereenvoudiging**

Het voorstel voorziet in vereenvoudiging van administratieve procedures voor overheidsinstanties (EU of nationaal).

Het voorstel voorziet in vereenvoudiging van administratieve procedures voor overheidsinstanties en private partijen.

Door de voorgestelde verordening zal het mogelijk worden om op onderdanen van derde landen dezelfde bepalingen inzake de coördinatie van de sociale zekerheid toe te passen als op onderdanen van lidstaten.

- **Intrekking van bestaande wetgeving**

De vaststelling van het voorstel heeft de intrekking van bestaande wetgeving tot gevolg.

- **Evaluatie-/herzienings-/vervalbepaling**

Het voorstel bevat een vervalbepaling.

- **Nadere uitleg van het voorstel, per hoofdstuk of per artikel**

Artikel 1

De bedoeling van dit artikel is de werkingssfeer van de bepalingen van Verordening (EG) nr. 883/2004 en de bijbehorende toepassingsverordening uit te breiden tot onderdanen van derde landen, die uit hoofde van artikel 2 vanwege hun nationaliteit nog niet onder deze Verordening vallen. Bepaalde categorieën onderdanen van derde landen vallen al binnen de werkingssfeer van de verordening. Dat betreft met name staatlozen en vluchtelingen, en gezinsleden en nagelaten betrekkingen van onderdanen van lidstaten, zoals gedefinieerd in deze verordening.

De in dit voorstel bedoelde onderdanen van derde landen dienen legaal op het grondgebied van een lidstaat te verblijven, met andere woorden, zij dienen een tijdelijk of permanent verblijfsrecht te bezitten. Om in een tweede lidstaat onder de verordening te vallen, dient de onderdaan van een derde land niet noodzakelijk aan de verblijfsvoorwaarde te voldoen, maar kan hij zich gewoon verplaatsen met

inachtneming van de nationale wetgeving inzake de toegang tot en het verblijf in die lidstaat.

De verwijzing naar de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 883/2004 is dynamisch, zodat de bepalingen van toepassing zijn op de personen die bedoeld zijn in de versie van de verordening die op dat bepaalde ogenblik geldt. De verwijzing houdt dus rekening met mogelijke latere wijzigingen.

Artikel 2

Dit artikel voorziet in overgangsbepalingen die bedoeld zijn om de personen te beschermen die onder deze verordening vallen, en om te voorkomen dat zij door de inwerkingtreding van de verordening rechten verliezen.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN DE RAAD

tot uitbreiding van de bepalingen van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. [...] tot de onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 63, punt 4,

Gezien het voorstel van de Commissie¹,

Gezien het advies van het Europees Parlement²,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité³,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁴,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Sinds de speciale bijeenkomst te Tampere in 1999 hebben het Europees Parlement⁵, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité⁶ aangedrongen op betere integratie van de onderdanen van derde landen die legaal op het grondgebied van een lidstaat verblijven, door hun een aantal uniforme rechten toe te kennen die zo veel mogelijk in overeenstemming zijn met die van de burgers van de Europese Unie.
- (2) Ten slotte heeft de Raad (Justitie en Binnenlandse Zaken) van 1 december 2005 benadrukt dat de Europese Unie moet zorgen voor een billijke behandeling van onderdanen van derde landen die legaal op het grondgebied van een lidstaat verblijven, en dat er een energieker integratiebeleid moet komen dat hen rechten en plichten verleent en oplegt die vergelijkbaar zijn met die van de burgers van de Europese Unie.
- (3) Verordening (EG) nr. 859/2003 van de Raad van 14 mei 2003 heeft de bepalingen van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en Verordening (EEG) nr. 574/72 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsregelingen van de lidstaten uitgebreid tot de

---

¹ PB C [...] van [...], blz. [...].

² PB C [...] van [...], blz. [...].

³ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁴ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁵ PB C 154 van 5.6.2000, blz. 63.

⁶ PB C 339 van 31.11.1991, blz. 82.

onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen⁷.

- (4) Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels⁸ vervangt Verordening (EEG) nr. 1408/71. Verordening (EG) nr. [...] ⁹ vervangt Verordening (EEG) nr. 574/72. De Verordeningen (EEG) nr. 1408/71 en (EEG) nr. 574/72 worden ingetrokken met ingang van de datum van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/04 en Verordening (EG) nr. [...].
- (5) Verordening (EG) nr. 883/2004 en de bijbehorende toepassingsverordening moderniseren en vereenvoudigen in aanzienlijke mate de coördinatieregels, zowel voor de verzekerden als voor de organen van de sociale zekerheid. Wat deze organen betreft, is het doel van de gemoderniseerde coördinatie de verwerking van de gegevens betreffende de rechten van de verzekerden op prestaties te versnellen en te vergemakkelijken, en de desbetreffende administratiekosten te beperken.
- (6) Om te voorkomen dat werkgevers en nationale socialezekerheidsorganen complexe juridische en administratieve situaties van een beperkte groep personen moeten regelen, dient er één enkel juridisch coördinatie-instrument gebruikt te worden, waarbij zoveel mogelijk gebruik moet worden gemaakt van de modernisering en vereenvoudiging op het terrein van de sociale zekerheid door Verordening (EG) nr. 883/2004 en de bijbehorende toepassingsverordening.
- (7) Het is dus zinvol een juridisch instrument goed te keuren ter vervanging van Verordening (EG) nr. 859/2003, hoofdzakelijk gericht op de vervanging van de toepassing van Verordening (EG) nr. 1408/71 door de toepassing van Verordening (EEG) nr. 883/2004.
- (8) De toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EEG) nr. [...] op onderdanen van derde landen die enkel door hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen, verleent de betrokkenen geen recht op toegang tot, verblijf of vestiging in, noch op toegang tot de arbeidsmarkt in een lidstaat.
- (9) De bepalingen van Verordening (EEG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. [...] zullen krachtens deze verordening slechts van toepassing zijn indien de betrokkene reeds legaal op het grondgebied van een lidstaat verblijft. Het legale karakter van het verblijf is dus een voorwaarde voor de toepassing van die bepalingen.
- (10) De bepalingen van Verordening (EEG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. [...] zijn niet van toepassing in situaties die in alle opzichten geheel in de interne sfeer van een enkele lidstaat liggen. Dit is het geval wanneer de situatie van een onderdaan van een derde land uitsluitend aanknopingspunten heeft met één derde land en met één enkele lidstaat.
- (11) De handhaving van het recht op werkloosheidsuitkeringen, zoals vastgesteld in artikel 64 van Verordening (EEG) nr. 883/2004, is afhankelijk van de inschrijving van de

---

⁷ PB L 124 van 20.5.2003, blz. 1.

⁸ PB L 166 van 30.04.2004, blz. 1.

⁹ PB L ...

betrokkene als werkzoekende bij de diensten voor arbeidsbemiddeling van iedere lidstaat waarheen hij zich begeeft. Deze bepalingen zijn derhalve slechts van toepassing op een onderdaan van een derde land voor zover hij het recht heeft, in voorkomend geval op grond van zijn verblijfsvergunning of zijn status van langdurig verblijvende, om zich als werkzoekende in te schrijven bij de diensten voor arbeidsbemiddeling van de lidstaat waarheen hij zich begeeft, en er legaal te werken.

- (12) Aangezien Verordening (EG) nr. 859/2003 wordt ingetrokken zodra Verordening (EG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. [...] van toepassing worden, dienen overgangsbepalingen te worden goedgekeurd ter bescherming van de personen waarop deze verordening betrekking heeft, om te voorkomen dat zij daardoor rechten verliezen.
- (13) Deze verordening doet geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de met derde landen gesloten internationale overeenkomsten waarbij de Gemeenschap partij is en die voordelen op het gebied van de sociale zekerheid behelzen.
- (14) Aangezien de doelstellingen van het overwogen optreden niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, omdat het grensoverschrijdende situaties betreft, en derhalve vanwege de communautaire dimensie van het overwogen optreden beter op het niveau van de Gemeenschap kunnen worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap maatregelen nemen overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag vastgelegde subsidiariteitsbeginsel. Overeenkomstig het in datzelfde artikel vastgestelde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te bereiken.
- (15) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het Protocol betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, neemt Denemarken niet deel aan de aanneming van deze verordening, die derhalve niet bindend voor, noch van toepassing is in Denemarken.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De bepalingen van Verordening (EEG) nr. 883/2004 en Verordening (EG) nr. [...] zijn van toepassing op de onderdanen van derde landen die alleen vanwege hun nationaliteit nog niet onder deze bepalingen vallen, alsmede op hun gezinsleden en nagelaten betrekkingen, mits zij legaal op het grondgebied van een lidstaat verblijven en zich in een situatie bevinden die niet in alle opzichten geheel in de interne sfeer van een enkele lidstaat ligt.

Artikel 2

1. Aan deze verordening kan voor een tijdvak dat aan 1 juni 2003 voorafgaat geen enkel recht worden ontleend.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1 wordt elk tijdvak van verzekering, alsmede, in voorkomend geval, elk tijdvak van arbeid als werknemer of als zelfstandige of van

wonen dat vóór de datum van toepassing van deze verordening krachtens de wetgeving van een lidstaat is vervuld, voor de vaststelling van de aan de bepalingen van deze verordening te ontlene rechten in aanmerking genomen.

3. Onverminderd het bepaalde in lid 1 ontstaat krachtens deze verordening een recht, zelfs wanneer het tijdstip waarop de gebeurtenis zich voordeed, vóór de datum van toepassing van deze verordening valt.
4. Elke prestatie die in verband met de nationaliteit van de betrokkene dan wel met diens woonplaats niet is vastgesteld, of is opgeschort, wordt op verzoek van de betrokkene vastgesteld of hervat met ingang van 1 juni 2003, mits de vroeger vastgestelde rechten niet in de vorm van een afkoopsom vereffend zijn.
5. De rechten van de betrokkenen wier pensioen of rente vóór 1 juni 2003 werd vastgesteld, kunnen op hun verzoek, met inachtneming van de bepalingen van deze verordening, worden herzien.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van de datum van inwerkingtreding van de toepassingsverordening bij Verordening (EG) nr. 883/2004.

Verordening (EG) nr. 859/2003 wordt met ingang van die datum ingetrokken.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, [...]

Voor de Raad

De Voorzitter